

***Nacionalni centar za vanjsko
vrednovanje obrazovanja***

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

СРПСКИ ЈЕЗИК

ПРВИ ДЕО ИСПИТА

НАЦИОНАЛНИ ИСПИТ
мај 2008.

УПУТСТВА

Пажљиво следите сва упутства. Не окрећите страницу и не решавајте тест док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификациону налепницу у означени оквир на насловној страници те на формулар за одговоре.

Овај испит траје 100 минута без прекида. Састоји се од два дела. Потрудите се да добро распоредите време како бисте могли да решите оба дела испита.

У овом делу испита од Вас се очекује:

- да у задацима вишеструког избора између три или четири понуђена одаберете један тачан одговор
- да у задацима допуњавања допуните реченицу уписивањем речи која недостаје
- да у задацима повезивања и сређивања сваком појму у левом стубу придружите један појам из десног стуба.

Можете писати по страницама испитне књижице, али не заборавите да препишете одговоре на формулар за одговоре.

На формулару за одговоре квадратић тачног одговора обележавате уписивањем знака X.

На формулару за одговоре пишите искључиво хемијском оловком.

Пишите јасно и читљиво. Нечитки одговори бодоваће се с нула (0) бодова.

Желимо Вам пуно успеха!

Начин уписивања одговора

A.	☒
B.	☐
V.	☐
G.	☐

Добро

A.	☒
B.	☐
V.	☒
G.	☐

Лоше

A.	☒
B.	☐
V.	☒
G.	☐

Начин исправљања погрешног уноса

У СЛЕДЕЋИМ ЗАДАЦИМА ОЗНАЧИТЕ СЛОВО ИСПРЕД ТАЧНОГ ОДГОВОРА НА ФОРМУЛАР ЗА ОДГОВОРЕ.

1. Назив *лирика* долази од имена музичког инструмента:

- A. лаута
- Б. цитра
- В. лира
- Г. цимбало

- A. ☐
- Б. ☐
- В. ☐
- Г. ☐

2. Једна од најлепших народних песама „Хасанагиница” је:

- A. химна
- Б. романса
- В. балада
- Г. ода

- A. ☐
- Б. ☐
- В. ☐
- Г. ☐

3. Песму „Бановић Страхиња” Вук Стефановић Караџић записао је од:

- A. Филипа Вишњића
- Б. Старца Милије
- В. Тешана Подруговића
- Г. Слепе Живане

- A. ☐
- Б. ☐
- В. ☐
- Г. ☐

4. Међу наведеним епским народним песмама заокружите ону која говори о хајдуцима.

- A. Бановић Страхиња
- Б. Стари Вујадин
- В. Диоба Јакшића
- Г. Кнежева вечера

- A. ☐
- Б. ☐
- В. ☐
- Г. ☐

<p>5. Легенда о косовском боју говори о издајству Вука:</p> <p>А. Мићуновића Б. Бранковића В. Мандушића Г. Раслапчевића</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>6. Бој на Косову одиграо се на велики православни празник:</p> <p>А. Ђурђевдан Б. Петровдан В. Видовдан Г. Митровдан</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>7. Песма „Бој на Мишару” опевава:</p> <p>А. борбе хајдука са Турцима Б. Први српски устанак В. Косовски бој Г. балканске ратове</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>8. Народна умотворина „Ко истину гуди, гудалом га по прстима бију” је:</p> <p>А. питалица Б. пословица В. загонетка Г. брзалица</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>9. Почеци словенске писмености везују се уз име двојице хришћанских мисионара:</p> <p>А. Доментијана и Теодосија Б. Саве и Симеона В. Ћирила и Методија Г. Климента и Наума</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<div> 01</div>	

<p>10. Велику сеобу Срба 1690. године предводио је:</p> <p>А. Арсеније IV Јовановић Шакабента Б. Арсеније III Чарнојевић В. Гаврило Стефановић Венцловић Г. Парох Харалампије Мамула</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>11. Дело „Живот и прикљученија” написао је:</p> <p>А. Јован Стерија Поповић Б. Захарија Орфелин В. Доситеј Обрадовић Г. Радоје Домановић</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>12. Прву књижевну критику код Срба написао је:</p> <p>А. Јован Скерлић Б. Ђуро Даничић В. Захарије Орфелин Г. Вук Караџић</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>13. Песма Бранка Радичевића „Кад млидија умрети” је:</p> <p>А. елегија Б. дитирамб В. епитаф Г. химна</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>14. У песми „Међу јавом и мед сном” Лаза Костић говори о:</p> <p>А. песничком стварању Б. лепоти природе В. девојачкој лепоти Г. својој љубави</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>

<p>15. Први српски реалиста, аутор романа „Вечити младожња” је:</p> <p>А. Симо Матавуљ Б. Стеван Сремац В. Јаков Игњатовић Г. Милован Глишић</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>16. У роману „Вечити младожења” главни јунак је:</p> <p>А. Перо Б. Јанко В. Софра Г. Шамика</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>17. Творац психолошке приповетке у српској књижевности, аутор ових редова: „Боже мој, како су биле велике наше матере! Оне су имале праосновне, чврсте, просте принципе, који су исписани у сваком буквару; а држале су их високо, с поуздањем и мало кокетним поносом, као витез свога доброга сокола” зове се:</p> <p>А. Јанко Веселиновић Б. Стеван Сремац В. Милован Глишић Г. Лаза Лазаревић</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>18. Познати српски комедиограф из периода реализма је:</p> <p>А. Бранислав Нушић Б. Стеван Сремац В. Радоје Домановић Г. Милован Глишић</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>19. Богдан Поповић је у Предговору Антологији новије српске лирике одредио:</p> <p>А. поетику романтизма Б. поетику реализма В. поетику модерне Г. поетику бајронизма</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>

<p>20. Оснивач и главни уредник Српског књижевног гласника је:</p> <p>А. Љубомир Недић Б. Велибор Глигорић В. Јован Скерлић Г. Богдан Поповић</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>21. Приповетку „Мрачајски прото” је написао:</p> <p>А. Симо Матавуљ Б. Борисав Станковић В. Стеван Сремац Г. Петар Кочић</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>22. Најстарији књижевни језик свих Словена био је:</p> <p>А. прасловенски Б. старословенски В. рускословенски Г. јужнословенски</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>23. Гласовна промена која се јавља у речима: дружина, прашина, јуначина зове се:</p> <p>А. јотовање Б. палатализација В. сибиларизација Г. непостојано а</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>24. Дугом е у екавском изговору одговара у ијекавском:</p> <p>А. ије Б. је В. е Г. и</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>

<p>25. Непромењива врста речи је:</p> <p>А. придев Б. именица В. заменица Г. прилог</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>26. Придеви данашњи, летошњи, ондашњи су по значењу:</p> <p>А. описни Б. временски В. присвојни Г. односни</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>27. Глаголи свршеног вида су:</p> <p>А. вратити Б. враћати В. радити Г. плаћати</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<p>28. Текст:</p> <p>– Добро јутро, Симане. – Добро јест – каже Симан, а не устаје пред агом. Ибрага пређе руком преко очију. Као да се свет из темеља заљуљао.</p> <p>писан је:</p> <p>А. новинарским стилем Б. књижевноуметничким стилем В. научним стилем Г. административним стилем</p>	<p>А. ☐ Б. ☐ В. ☐ Г. ☐</p>
<div> 01</div>	

Српски језик

1 2 3 4 5 6 - 9 9 - 9 9

У СЛЕДЕЋИМ ЗАДАЦИМА НА ФОРМУЛАРУ ЗА ОДГОВОРЕ ДОПУНИТЕ РЕЧИ КОЈЕ НЕДОСТАЈУ.

29. Најстарији и најдуготрајнији облик уметности речи је усмена или књижевност.

1

бод

30. Стилска фигура у песми „У Милице дуге трепавице”

„Ој Милице, наша другарице,
ил си луда, ил одвише мудра,
те све гледаш у зелену траву,
а не гледаш с нама у облаке,
ће се муње вију по облаку?”

Ал говори Милица Ћевојка:
„Нит сам луда, нит одвише мудра
нит сам вила – да збијам облаке,
већ Ћевојка – да гледам преда се.”

Зове се _____ антитеза.

1

бод

31. Narodna priponetka fantastične sadržine zove se _____.

1

бод

<p>32. Најстарије словенско писмо, створено по узору на грчка слова зове се _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>33. Најстарији и најлепши споменик средњег века писан ћирилицом зове се _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>34. Доментијанову биографију о Сави прерадио је хиландарски калуђер _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>35. Најпознатије беседе српске барокне књижевности које је написао Гаврило Стефановић Венцловић зову се _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>36. Стихови:</p> <p>„Стреле своје на мене врази напрегоше, Очи моје и срце најпре избодоше; Покрај мене тко ходи слободно ме стрелја, Шкрипе зуби на мене, – то је свима жеља.”</p> <p>су из песме Захарије Орфелина _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>

<p>37. Дело Доситеја Обрадовића које садржи његов просветитељски програм зове се _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>38. Стихове у „Горском вијенцу”:</p> <p>„Више жалим пуста џефердара но да ми је руку откинула”</p> <p>говори јунак _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>39. У делу „Горски вијенац” Петра Петровића Његоша у Млецима је боравио војвода _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>40. Стихови:</p> <p>„Тијо ноћи, моје сунце спава; за главом јој од бисера грана;”</p> <p>су из збирке Јована Јовановића Змаја _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>41. Песма Јована Јовановића Змаја коју је испевао поводом смрти песника Ђуре Јакшића зове се _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<div><div>02</div></div>	

<p>42. Стихове:</p> <p>„Коло, коло, наоколо, виловито. плаховито, наплетено, навезено”</p> <p>написао је познати песник _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>43. Уметнички правац који тежи верном, реалном приказивању живота зове се _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>44. Милован Глишић у приповеци _____ на хумористичан начин говори о проблему српског сељака и корумпираности власти.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>45. Теоретичар српског реализма је _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<p>46. Реалистичке слике из живота Далмације, Црне Горе и Приморја најбоље је у својим приповеткама дао _____.</p>	<div>1</div> <div>бод</div>
<div><div></div><div>02</div></div>	

Српски језик

123456-99-99

47. Аутор сатире „Данга” зове се _____.	1 ☐ бод
48. Аутор романа „Зона Замфирова” зове се _____.	1 ☐ бод
49. Приповедач из раздобља српске модерне и аутор романа „Нечиста крв” је _____.	1 ☐ бод
50. Стихове: „Пучина плава спава, прохладни пада мрак; врх хриди црне трне задњи румени зрак.” је написао _____.	1 ☐ бод
51. Вук Стефановић Караџић је Српски рјечник из 1818. написао _____ говором.	1 ☐ бод

02

Српски језик

123456-99-99

<p>52. Силазни акценти увек стоје на _____ слогу у речи.</p>	<p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>53. Речи које немају свога акцента већ чине акценатску целину са речју иза себе зову се _____.</p>	<p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>54. Падежни облик који се обавезно одваја зарезом, као у реченици: Марко, дођи овамо! – зове се _____.</p>	<p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>55. Зависна реченица у примеру – Чим је завршио посао, Петар је кренуо кући. – по врсти је _____ реченица.</p>	<p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56. Речи које су настале срастањем двеју или више посебних речи – тип: стармали, Београд, испичутура – зову се _____.</p>	<p>1 ☐</p> <p>бод</p>

02

57. Компаратив придева висок гласи_____ .

1

бод

У СЛЕДЕЋИМ ЗАДАЦИМА НА ФОРМУЛАРУ ЗА ОДГОВОРЕ ПОВЕЖИТЕ ОДГОВАРАЈУЋЕ БРОЈКЕ И СЛОВА ПО КРИТЕРИЈУМУ КОЈИ ЈЕ У ЗАДАТКУ.

58. Повежите писца са епохом којој припада.

- епоха:

А. романтизам

Б. просветитељство

В. барок
- писац:

1. Гаврил Стефановић Венцловић

2. Доситеј Обрадовић

3. Вук Стефановић Караџић

4. Јаков Игњатовић

	А.	Б.	В.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐

59. Повежите песника са песмом коју је написао.

- песма:

А. Ђачки растанак

Б. Светли гробови

В. Отаџбина

Г. Међу јавом и мед сном
- песник:

1. Лаза Костић

2. Јован Јовановић Змај

3. Бранко Радичевић

4. Ђура Јакшић

	А.	Б.	В.	Г.
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐

60. Повежите именице са врстом којој припадају.

врста именица:

именица:

A. заједничке (опште)

B. властите

B. апстрактне (мисаоне)

1. Милош, Шарац, Београд

2. младић, девојка, угао

3. деца, жбуње, пилад

4. срећа, лепота, писање

A. B. B.

1. ☐ ☐ ☐

2. ☐ ☐ ☐

3. ☐ ☐ ☐

4. ☐ ☐ ☐

05

